

Περιεχόμενα

1 Γενική ανατομία

Επιφανειακή ανατομία	3
Ανατομικές χώρες	4
Ανατομική ορολογία	5
Ανατομικά επίπεδα	6
Άξονες κίνησης	7
Βασικές κινήσεις του άνω άκρου	8
Βασικές κινήσεις του κάτω άκρου	9
Βασικές κινήσεις της κεφαλής, του τραχήλου και του κορμού	10
Ανατομικά συστήματα	11
Μυοσκελετικό σύστημα	12
Τύποι των οστών	13
Οστεοποίηση του οστού	14
Δομή των οστών	15
Τύποι των αρθρώσεων	16
Αρθρώσεις με ορογόνο	17
Τύποι του χόνδρου	18
Τύποι των μυών	19
Γραμμωτός μυς – Δομή	20
Γραμμωτός μυς – Αρχιτεκτονική	21
Συνδετικός ιστός	22
Τένοντες και σύνδεσμοι	23
Καλυπτήριο σύστημα	24
Τρίχες	25
Νύχια	26
Καρδιοαναπνευστικό σύστημα	27
Αρτηρίες	28
Φλέβες	29
Λεμφικό σύστημα	30
Πεπτικό σύστημα	31
Ενδοκρινικό σύστημα	32
Αναπαραγωγικό σύστημα	33
Ουροποιητικό σύστημα	34
Νευρικό σύστημα – Οργάνωση	35
Κεντρικό Νευρικό Σύστημα	36
Περιφερικό Νευρικό Σύστημα	37

2 Ράχη και σπονδυλική στήλη

Επιφανειακή ανατομία της ράχης	41
Οργάνωση της σπονδυλικής στήλης	42
Σπόνδυλοι – Βασικά χαρακτηριστικά	44
Σπόνδυλοι – Τμήματα	45
Σπονδυλική Στήλη – Τμηματική κίνηση	47
Μεσοσπονδύλιοι δίσκοι	48
Μεσοσπονδύλιες αρθρώσεις	49
Σύνδεσμοι των σπονδύλων	50
Αυχενική μοίρα της σπονδυλικής στήλης	53
Αυχενικοί σπόνδυλοι – Διακριτικά χαρακτηριστικά	55
Ινίο (A0) και Άτλαντας (A1)	56
Άξονας (A2)	57
Ατλαντοϊνιακή και ατλαντοαξονική άρθρωση	58
Αυχενική μοίρα – Σύνδεσμοι	59
Αυχενική μοίρα – Κινήσεις	60
Πρόσθιοι μύες της αυχενικής μοίρας – Επιπολής	61

Οπίσθιοι μύες της αυχενικής μοίρας – Επιπολής	63
Οπίσθιοι μύες της αυχενικής μοίρας – Εν τω βάθει	64
Θωρακική μοίρα της σπονδυλικής στήλης	65
Θωρακικοί σπόνδυλοι – Διακριτικά χαρακτηριστικά	66
Οσφυϊκή μοίρα της σπονδυλικής στήλης	67
Οσφυϊκοί σπόνδυλοι – Διακριτικά χαρακτηριστικά	69
Θωρακοοσφυϊκές κινήσεις	70
Μύες της ράχης – Επιπολής και ενδιάμεσοι	71
Μύες της ράχης – Ενδιάμεσοι	72
Μύες της ράχης – Εν τω βάθει	73
Ιερό οστό	74
Κόκκυγας	76
Κοιλιακοί μύες	77
Πρόσθιο κοιλιακό τοίχωμα	78
Οπίσθιο κοιλιακό τοίχωμα	80
Αγγεία της σπονδυλικής στήλης	81

3 Άνω άκρο

Επιφανειακή ανατομία του ώμου και του ανώτερου κορμού	86
Επιφανειακή ανατομία του βραχίονα, πήχη, καρπού και άκρου χεριού	87
Επισκόπηση των οστών	88
Ωμική ζώνη	89
Κλείδα	90
Ωμοπλάτη	91
Κεντρικό βραχιόνιο	92
Στερνοκλειδική άρθρωση	94
Ακρωμιοκλειδική άρθρωση	95
Γληνοβραχιόνια άρθρωση	96
Κινήσεις του ώμου	99
Ωμοπλατοβραχιόνιες κινήσεις	100
Πρόσθιοι μύες του ώμου	101
Οπίσθιοι μύες του ώμου – Επιπολής και εν τω βάθει	102
Οπίσθιοι μύες του ώμου – Εν τω βάθει	103
Μύες του ώμου – Ομάδα των στροφέων	104
Μασχάλη	105
Νεύρωση του ώμου – Βραχιόνιο πλέγμα	106
Αρτηρίες του ώμου	107
Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί του βραχίονα	108
Επιφανειακή ανατομία του βραχίονα και του αγκώνα	109
Οστά της άρθρωσης του αγκώνα	110
Άρθρωση του αγκώνα και σύνδεσμοι	111
Διάταξη της άρθρωσης του αγκώνα	112
Κινήσεις της άρθρωσης του αγκώνα	113
Πρόσθιοι μύες του βραχίονα	114
Πρόσθιοι μύες του βραχίονα – Περιοχή του τρικεφάλου	115
Αγκωνιαίος βόθρος	116
Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί της περιοχής του αγκώνα	117
Επιφανειακή ανατομία του πήχη, του καρπού και του άκρου χεριού	118
Οστά του πήχη, του καρπού και του άκρου χεριού	119

Ωλένη	120	Πλάγιοι σύνδεσμοι του γόνατος	182
Κερκίδα	121	Χιαστοί σύνδεσμοι του γόνατος	183
Οστά του καρπού και του άκρου χεριού	122	Μηνίσκοι του γόνατος	184
Αρθρώσεις του καρπού	123	Επιγονατίδα	185
Σύνδεσμοι του καρπού	124	Επιγονατιδομηριαία άρθρωση	186
Κινήσεις του καρπού	125	Ορογόνοι θύλακοι του γόνατος	187
Αρθρώσεις και σύνδεσμοι των δακτύλων	126	Ιγνυακή χώρα του γόνατος	188
Κινήσεις των δακτύλων και του αντίχειρα	127	Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί του γόνατος	189
Μύες του πήχη – Επισκόπηση	128	Επιφανειακή ανατομία της κνήμης, των σφυρών και του άκρου ποδιού	190
Πρόσθιοι μύες του πήχη – Επιπολής	129	Οστά της κνήμης	191
Πρόσθιοι μύες του πήχη – Εν τω βάθει	130	Κνήμη	192
Οπίσθιοι μύες του πήχη – Επιπολής	131	Περόνη	193
Οπίσθιοι μύες του πήχη – Εν τω βάθει	132	Οστά του άκρου ποδιού	194
Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί του πήχη	133	Κινήσεις της ποδοκνημικής	196
Καθεκτικός σύνδεσμος των καμπτήρων και καρπαίος σωλήνας	134	Ποδοκνημική – Αστραγαλοκνημική άρθρωση	197
Καθεκτικός σύνδεσμος των εκτεινόντων	135	Ποδοκνημική – Υπαστραγαλική άρθρωση	198
Μύες του άκρου χεριού – Θέναρ	136	Σύνδεσμοι της ποδοκνημικής	199
Μύες του άκρου χεριού – Υποθέναρ	137	Αρθρώσεις του άκρου ποδιού	200
Μύες του άκρου χεριού – Κεντρικό διαμέρισμα	138	Μυϊκά διαμερίσματα της κνήμης	201
Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί του καρπού και του άκρου χεριού	139	Μύες του πρόσθιου διαμερίσματος	202
Αρτηριακά τόξα του άκρου χεριού	140	Μύες του έξω διαμερίσματος	203
Βραχόνιο νευρικό πλέγμα	141	Μύες του οπίσθιου διαμερίσματος – Επιπολής	204
Βραχιόνιο πλέγμα – Υπερκλείδιο κλάδοι	142	Μύες του οπίσθιου διαμερίσματος – Εν τω βάθει	205
Βραχιόνιο πλέγμα – Υποκλείδιο κλάδοι του οπίσθιου δευτερεύοντος στελέχους	143	Καθεκτικοί σύνδεσμοι και τενόντια έλυτρα	206
Βραχιόνιο πλέγμα – Υποκλείδιο κλάδοι του έξω και έσω δευτερεύοντος στελέχους	145	Μύες του άκρου ποδιού – Ράχη	207
Αισθητική νεύρωση – Δερματικά νεύρα	147	Μύες του άκρου ποδιού – 1η και 2η πελματιαία στιβάδα	208
Αισθητική νεύρωση – Δερματοτόμια	148	Μύες του άκρου ποδιού – 3η και 4η πελματιαία στιβάδα	209
Αρτηρίες	149	Καμάρες του άκρου ποδιού	210
Φλέβες και λεμφαδένες/λεμφαγγεία	150	Βάδιση	211
4 Κάτω άκρο		Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί της κνήμης, της ποδοκνημικής και του άκρου ποδιού	212
Επιφανειακή ανατομία – Επισκόπηση	156	Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί της κνήμης, της ποδοκνημικής	213
Επιφανειακή ανατομία της πυέλου και του μηρού	157	Οσφυϊκό νευρικό πλέγμα	214
Πυελική ζώνη	158	Οσφυϊκό πλέγμα – Κινητική νεύρωση	215
Ανώνυμο οστό	159	Ιερό πλέγμα – Κινητική νεύρωση	216
Αρθρώσεις και σύνδεσμοι της πυέλου	160	Αισθητική νεύρωση – Δερματικά νεύρα	217
Τρήματα της πυέλου	161	Αισθητική νεύρωση – Δερμοτόμια	218
Μηριαίο	162	Αρτηρίες	219
Άρθρωση του ισχίου	163	Φλέβες	221
Λειτουργική ανατομία	165	Λεμφαγγεία	222
Κινήσεις της άρθρωσης του ισχίου	166	5 Θώρακας	
Οπίσθιοι μύες του ισχίου	167	Επιφανειακή ανατομία	225
Οπίσθιοι μύες του ισχίου – Εν τω βάθει	168	Νεύρωση του δέρματος	229
Πρόσθιοι μύες του ισχίου	169	Μαστός	230
Πρόσθιοι μύες του ισχίου – Εν τω βάθει	170	Μαστός – Αιμάτωση	231
Πρόσθιοι μύες του μηρού – Τετρακέφαλος	171	Πλευρικός κλωβός και στέρνο	233
Μύες του έσω μηρού – Βουβώνας	172	Πλευρές και πλευροσπονδυλικές αρθρώσεις	234
Οπίσθιοι μύες του μηρού – Οπίσθιος μηρός	173	Μεσοπλευρίοι μύες	235
Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί –		Διάφραγμα	236
Γλουτιαία χώρα και οπίσθιος μηρός	174	Αναπνευστικοί μύες	238
Αγγειονευρώδεις σχηματισμοί – Πρόσθιος και έσω μηρός	175	Θωρακικό τοίχωμα	239
Επιπολής ανατομία του γόνατος	176	Υπεζωκοτικές κοιλότητες	242
Άρθρωση του γόνατος	177	Πνεύμονες	245
Οστά του γόνατος	178	Μεσοθωράκιο	250
Κινήσεις της άρθρωσης του γόνατος	180	Επιφανειακή προβολή της καρδιάς	254
Γόνατο – Λειτουργική ανατομία	181	Περικάρδιο	255
		Καρδιά	257
		Καρδιακές βαλβίδες	261

Μεγάλα αγγεία και καρδιά – Εγκάρσιες τομές	264
Στεφανιαίες αρτηρίες	266
Καρδιακές φλέβες	269
Ερεθισματοαγωγό σύστημα της καρδιάς	270
Νεύρωση της καρδιάς	272
Προγεννητική και μεταγεννητική κυκλοφορία του αίματος	273
Άνω μεσοθωράκιο	276
Οπίσθιο μεσοθωράκιο – Νευροαγγειακοί σχηματισμοί	278

6 Κοιλιά

Επιφανειακή ανατομία	283
Νεύρωση του δέρματος	284
Κοιλιακό τοίχωμα	285
Βουβωνική χώρα	291
Κοιλιακή περιτοναϊκή κοιλότητα	297
Οισοφάγος	306
Στόμαχος	310
Λεπτό έντερο – Δωδεκαδάκτυλο	317
Λεπτό έντερο – Νήστιδα και ειλεός	319
Παχύ έντερο – Κόλον	321
Παχύ έντερο – Τυφλό και σκωληκοειδής απόφυση	322
Έντερο	323
Αρτηρίες των κοιλιακών σπλάγχχνων	329
Ήπαρ	330
Χοληδόχος κύστη και χοληφόροι πόροι	339
Πάγκρεας	342
Σπλήνας	346
Νεφροί και ουρητήρες	347
Επινεφρίδιο	357
Νεφρός, ουρητήρας και επινεφρίδιο	358
Κλάδοι της κοιλιακής αορτής	359
Αυτόνομη νεύρωση των κοιλιακών σπλάγχχνων	360
Οδοί λεμφικής αποχέτευσης στην κοιλιά	361

7 Πύελος (λεκάνη)

Επιφανειακή ανατομία	364
Ανδρική και γυναικεία πύελος	365
Έδαφος της πυέλου	367
Σπλάγχνα της πυέλου – Επισκόπηση	369
Ορθό (απευθυσμένο) και πρωκτικός σωλήνας	371
Ουροδόχος κύστη	376
Ανδρική ουρήθρα	378
Γυναικεία ουρήθρα	379
Σπλάγχνα της ανδρικής πυέλου	380
Σπλάγχνα της γυναικείας πυέλου	385
Ανδρικά γεννητικά όργανα	397
Περίνεο	405
Γυναικείο περίνεο	406
Ανδρικό περίνεο	413
Ευθισχιακός βόθρος	416
Διαστήματα του περιίνου	417
Αρτηρίες της πυέλου	419
Φλέβες της πυέλου	420
Νεύρα της πυέλου	421

8 Κεφαλή

Επιφανειακή ανατομία	425
Κρανίο	426

Μύες του προσώπου	439
Νευροαγγειακή τροφοδοσία	442
Μύτη (ρις) και ρινική κοιλότητα	448
Παραρρίνιο κόλλοι	452
Νευροαγγειακή τροφοδοσία της ρινικής κοιλότητας	454
Στοματική κοιλότητα	455
Οστά της στοματικής κοιλότητας	456
Κροταφογναθική άρθρωση	458
Μασητήριοι μύες	460
Οδοντοστοιχία και ούλα	461
Οδοντοστοιχία	462
Σκληρή υπερώα	464
Αιμάτωση και νεύρωση των δοντιών	465
Βλεννογόνος και νεύρωση της γλώσσας	467
Μύες της γλώσσας	468
Αιμάτωση και νεύρωση της γλώσσας	470
Αμυγδαλές	471

9 Οφθαλμός

Επιφανειακή ανατομία	482
Βλέφαρα	483
Οστά του κόγχου	484
Πρόσθιος κόγχος	486
Περικογχική αιμάτωση	487
Δακρυϊκός αδένας και νεύρωση	488
Δακρυϊκή συσκευή	489
Εξωτερικοί οφθαλμικοί μύες	490
Νεύρωση των εξωτερικών μυών του οφθαλμού	491
Νευροαγγειακές δομές στον κόγχο	492
Επίπεδα και περιεχόμενο του κόγχου	493
Βολβός του οφθαλμού και αιμάτωση	495
Ίριδα και ακτινωτό σώμα	496
Αντανακλαστικά της κόρης	497
Βυθός του οφθαλμού	498
Αμφιβληστροειδής και οδός της κεντρικής όρασης	499

10 Αφτί (ους)

Επιφανειακή ανατομία	502
Έξω ακουστικός πόρος	503
Κροταφικό οστό	504
Μέσο ους – Τυμπανικός υμένας (τύμπανο)	505
Μέσο ους – Ακουστικά οστάρια	506
Μέσο ους – Ακουστική σάλπιγγα	507
Μέσο ους – Γειτονικές δομές	508
Μέσο ους – Αιμάτωση και νεύρωση	509
Έσω ους – Λιθοειδής μοίρα του κροταφικού οστού	510
Έσω ους – Οστέινος και υμενώδης λαβύρινθος	511
Έσω ους – Κοχλίας	512
Έσω ους – Μηχανοηλεκτρική αγωγή	513
Κεντρικές ακουστικές οδοί	514
Έσω ους – Αιθουσαίος λαβύρινθος	515
Κεντρικές αιθουσαίες οδοί	516

11 Τράχηλος

Επιφανειακή ανατομία του τραχήλου	519
Τρίγωνα του τραχήλου	520
Τραχηλική περιτονία	521
Οπισθοφαρυγγικό διάστημα	522
Πρόσθια και οπίσθια τραχηλική χώρα – Επιπολής στιβάδα	523

Πρόσθια και οπίσθια τραχηλική χώρα – Αγγεία και νεύρα	524	Αγγειακές περιοχές των εγκεφαλικών και των παρεγκεφαλιδικών αρτηριών	568
Πρόσθια και οπίσθια τραχηλική χώρα – Εν τω βάθει στιβάδα	525	Μήνιγγες του νωτιαίου μυελού	569
Αυχενικό πλέγμα	526	Αρτηριακή αιμάτωση του νωτιαίου μυελού	570
Υποκλείδια και σπονδυλική αρτηρία	527	Νωτιαίος μυελός μέσα στον νωτιαίο σωλήνα	571
Πρόσθια τραχηλική χώρα – Επιφανειακή ανατομία και επιπολής στιβάδα	528	Σύστημα των κοιλιών	572
Πρόσθια τραχηλική χώρα – Νευροαγγειακοί σχηματισμοί	529	Αιματο-εγκεφαλικός/ΕΝΥ φραγμός και περικοιλιακά όργανα	575
Διαστήματα του φάρυγγα	530	Εγκεφαλικά νεύρα – Επισκόπηση	576
Μύες του φάρυγγα	532	Εγκεφαλικά νεύρα – Τοπογραφία και είδη των ινών	577
Νευροαγγειακοί σχηματισμοί του φάρυγγα και παραφαρυγγικό διάστημα	533	Εγκεφαλικά νεύρα – Εντόπιση των πυρήνων των εγκεφαλικών νεύρων στο εγκεφαλικό στέλεχος	578
Κατάποση	535	Εγκεφαλικά νεύρα – Σ ύνοψη των πυρήνων των εγκεφαλικών νεύρων	579
Λάρυγγας και χόνδροι του λάρυγγα	536	Εγκεφαλικά νεύρα – Αισθητικά και παρασυμπαθητικά γάγγλια	580
Χόνδροι του λάρυγγα	537	Οσφρητικά νημάτια [EN I], [EN III], [EN IV], [EN V], [EN VI]	582
Χόνδροι του λάρυγγα και φωνητικές χορδές	539	Τρίδυμο νεύρο [EN V]	583
Μύες του λάρυγγα	540	Οφθαλμικός κλάδος [EN V/1]	585
Λαρυγγοσκόπηση	541	Ανω γναθιαίος κλάδος [EN V/2]	587
Ενδοτραχειακές διαδικασίες	542	Κάτω γναθιαίος κλάδος [EN V/3]	588
Διαστήματα του λάρυγγα	543	Προσωπικό νεύρο [EN VII]	589
Νευροαγγειακοί σχηματισμοί του λάρυγγα	544	Γλωσσοφαρυγγικό νεύρο [EN IX]	590
Διάπλαση του θυρεοειδούς αδένα	545	Πνευμονογαστρικό νεύρο [EN X]	594
Θυρεοειδής αδένας	546	Ειδικές αισθήσεις: Αισθητικό σύστημα της γλώσσας και γεύση	597
Νευροαγγειακοί σχηματισμοί του θυρεοειδούς αδένα	547	Παραπληρωματικό νεύρο [EN XI]	600
Τοπογραφία του θυρεοειδούς αδένα	548	Υπογλώσσιο νεύρο [EN XII]	601
Παραθυρεοειδείς αδένες	549	Αυτόνομο νευρικό σύστημα – Γενικές αρχές	602
		Αυτόνομες ώσεις και όργανα-στόχοι	603
		Συμπαθητική εκροή	604
		Σχέση της συμπαθητικής εκροής με τα νωτιαία νεύρα	605
		Αυτόνομο νευρικό σύστημα – Σύνδρομο HORNER	606
		Νωτιαίος μυελός – Νευροτόμια και ονοματολογία	607
		Νωτιαίος μυελός – Λειτουργία	608
		Νωτιαία νεύρα	609
		Νωτιαίος μυελός – Αντανακλαστικά	610
		Νωτιαίος μυελός – Νευροτομιακή οργάνωση	611
		Νωτιαίος μυελός – Νευροτομιακή οργάνωση	612
		Νωτιαίος μυελός – Αισθητικές οδοί	613
		Νωτιαίος μυελός – Κινητικές οδοί	614
		Βλάβες του νωτιαίου μυελού	616
			618
			619

12 Νευροανατομία

Κύρια μέρη του εγκεφάλου και προσανατολισμός	556
Δομή του εγκεφάλου	557
Μήνιγγες του εγκεφάλου	558
Αρτηριακή αιμάτωση των μηνίγγων και του εγκεφάλου	559
Φλεβώδεις κόλποι	560
Φλεβώδεις κόλποι και διπλοϊκές φλέβες	561
Φλεβική αποχέτευση του εγκεφάλου	562
Αρτηριακή αιμάτωση του εγκεφάλου	563
Έσω καρωτίδα αρτηρία	564
Κύκλος του WILLIS	565
Εγκεφαλικές και παρεγκεφαλιδικές αρτηρίες	566
Εγκεφαλικές αρτηρίες	567